Rijssen-Holten zoekt een burgemeester

Profielschets burgemeester

gemeente Rijssen-Holten

Fotograaf: Jan-Thijs Vlaskamp

Inleiding

De gemeente Rijssen-Holten zoekt een nieuwe burgemeester. De functie van burgemeester is sinds 1 juni 2022 vacant. Het ambt wordt nu waargenomen door Arco Hofland die tot 1 juni onze kroonbenoemde burgemeester was.

Om een nieuwe burgemeester te vinden, die past bij Rijssen-Holten, is deze profielschets opgesteld. In deze profielschets vertellen we meer over het karakter, de ambitie en de uitdagingen van onze gemeente. Vervolgens beschrijven we het gewenste profiel en de leiderschapsstijl die we van onze burgemeester verwachten.

Deze profielschets is opgesteld door de gemeenteraad. Aan het college van burgemeester en wethouders is gevraagd input te leveren voor het profiel. De inbreng van het college is verwerkt in deze profielschets.

Ook inwoners, ondernemers en maatschappelijk organisaties hebben we gevraagd met ons mee te denken. De uitkomsten hiervan zijn opgenomen en verwerkt in de profielschets.

Fotograaf: Jan-Thijs Vlaskamp

1 Profiel van de gemeente

De gemeente Rijssen-Holten telt bijna 38.500 inwoners en bestaat uit de kernen Rijssen, Holten, Dijkerhoek en een omvangrijk agrarisch buitengebied met verschillende buurtschappen. De gemeente Rijssen-Holten bestaat sinds 1 januari 2001.

Rijssen-Holten zoals we dat vandaag de dag kennen, is gevormd door haar geschiedenis. Verschillende tijdsperioden tekenen het uiterlijk van de gemeente. Maar daar blijft het niet bij. De geschiedenis bepaalt ook de samenstelling van de bevolking, de kenmerken van de lokale economie en de lokale cultuur.

In Rijssen was naast de agrarische activiteit sprake van leemwinning, steenfabrieken en huisvlijt in de textiel van waaruit de textielindustrie is ontstaan. De jutefabrieken van toen hebben plaatsgemaakt voor de bouw- en de metaalindustrie. Daarnaast is de transportsector uitgegroeid tot een belangrijke economische pijler. Sommige bedrijven hebben zich ontwikkeld tot grote landelijke spelers en zijn ook internationaal actief. De Rijssense bouwwereld geniet landelijke en internationale bekendheid.

In Holten was het houden van melkvee en het houden en verhandelen van varkens van belang. Na de Tweede Wereldoorlog heeft de industrie er een grote ontwikkeling doorgemaakt. Tegenwoordig zijn er in Holten bedrijven die zich richten op de voedselproductie en de metaalbewerking. Verder zijn in Holten ook (inter)nationaal opererende transportbedrijven gevestigd.

In het buitengebied is nog steeds veel sprake van melkveehouderij en door het Nationaal Park Sallandse Heuvelrug met de Holterberg is het toerisme ook een belangrijke sector geworden.

Bevolking

Rijssen-Holten kenmerkt zich door een ondernemende samenleving waarin het noaberschap een grote rol speelt. In allerlei formele en informele netwerken, ziet men naar elkaar om en zijn verenigingen talrijk.
Tussen Rijssen en Holten zijn er verschillen, die voor een deel terug te leiden zijn tot de grote rol van het geloof in Rijssen. De kerk speelt daar een belangrijke rol in het sociale leven en in het omzien naar elkaar. In Holten krijgt het noaberschap vorm in tal van sociaal-culturele en sportieve initiatieven.
Over het algemeen zijn inwoners van Rijssen-Holten redelijk welvarend en over het algemeen praktisch ingesteld.
Als het gaat om gezondheid zijn er aandachtspunten op het gebied van leefstijl. Tegelijkertijd speelt sport, met de vele sportverenigingen, de Triatlon Holten en de Ronde van Overijssel een belangrijke rol in de gemeente. De bevolkingsontwikkeling is constant in beweging en er is een sterke behoefte aan het creëren van voldoende woonruimte voor onze inwoners. Ook in onze gemeente zijn energietransitie, klimaat- en duurzaamheidsbeleid uitdagingen waarop antwoorden moeten worden geformuleerd.

Positie in de regio

Gelegen in zowel Twente als Salland, kan Rijssen-Holten gezien worden als de poort van Twente. Rijssen-Holten is een gemeente met veel bedrijvigheid, gelegen tussen stedelijke regio's en goed verbonden met haar omgeving via de A1 en het spoor. De gemeente profileert zich in economisch opzicht in bouw, transport en logistiek, metaal- en voedselindustrie,

recreatie en toerisme en combineert dat met groot onderwijsaanbod (middelbaar en mbo-niveau). Ook het bedrijfsleven investeert in goed onderwijs door het aangaan van strategische allianties met onderwijsinstellingen.
Daarmee draagt onze gemeente bij aan het profiel van Twente als ondernemende regio. Van buitenaf bezien is Rijssen-Holten een eigenzinnige gemeente, waarbij de regionale samenwerking vooral een duidelijke meerwaarde moet hebben. Anders doen we het liever zelf.

3 pijlers
Het profiel van de gemeente Rijssen-Holten valt het beste te karakteriseren aan de hand van de 3 pijlers uit de strategische visie:

Pijler 1: Eigen identiteit
De kernen van Rijssen-Holten hebben een eigen identiteit. Door die te erkennen, te koesteren en te versterken krijgt onze gemeente meer uitstraling naar buiten. De kern Rijssen en de kern Holten met zijn buurtschappen hebben hun eigen sterke punten. Die ondersteunen we en stimuleren we.

Pijler 2: Ondernemend Rijssen-Holten!
Het ondernemerschap zit bij veel inwoners in de genen en het is er goed wonen en werken. De gemeente steunt en stimuleert het ondernemende klimaat. Daarmee is Rijssen-Holten aantrekkelijk voor het bedrijfsleven en een economische factor om rekening mee te houden in de regio.

Pijler 3: Modern noaberschap
Modern noaberschap betekent dat we als inwoners van Rijssen-Holten voor elkaar zorgen. We zijn trots op de samenhang die inwoners ervaren in onze gemeente. Om dat te behouden en te versterken heeft dit gevolgen voor de inwoners en het bestuur. Hierbij kunnen we denken aan sociaal ondernemerschap, aan welzijnsactiviteiten en aan een aanpak waarin de wensen en mogelijkheden van de wijk centraal staan.

Fotograaf: Gerbert Voortman

2

Inwonerconsultatie

We vinden het belangrijk dat ook onze inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties kunnen meedenken over de nieuwe burgemeester. Daarom is in de periode van 15 augustus tot en met 7 september 2022 een digitale enquête uitgezet. De enquête is bekendgemaakt in de huis-aan-huisbladen, op de gemeentelijke website en op de verschillende socialmediakanalen. Dat heeft geleid tot een bijzonder hoge respons: bijna 900 respondenten hebben de enquête ingevuld.

Leeftijd	Aantal	Percentage
Jonger dan 18 jaar	16	2%
18-25 jaar	67	8%
25-45 jaar	315	35%
45-65 jaar	359	40%
Ouder dan 65	135	15%

De mensen die de enquête invulden, konden naast een vraag over de leeftijd ook antwoord geven op de vragen over de belangrijkste eigenschappen van de nieuwe burgemeester en waarop de nieuwe burgemeester zich vooral moet richten. In de enquête kon men maximaal 3 keuzes maken uit 18 verschillende eigenschappen en ook 3 keuzes uit 12 verschillende prioriteiten. De uitkomsten waren als volgt:

Top 10 Eigenschappen van de nieuwe burgemeester

Welke eigenschappen moet de nieuwe burgemeester hebben?		Aantal keer genoemd	Percentage
1	Onafhankelijk en boven de partijen	387	43%
2	Betrokken en meelevend	327	37%
3	Verbindend	286	32%
4	Iemand die opkomt voor onze gemeente	267	30%
5	Iemand die de regio begrijpt	206	23%
6	Integer	171	19%
7	Daadkrachtig & initiatiefrijk	167	19%
8	Gezaghebbend & besluitvaardig	164	18%
9	Deskundig & visionair	106	12%
10	Communicatief	104	12%

Behalve de aangereikte keuzes, was er ook een mogelijkheid om bij de gewenste eigenschappen van de nieuwe burgemeester 'iets anders' in te vullen. Dat leidde tot het volgende beeld:

Top 5 Prioriteiten van de nieuwe burgemeester

Waar moet de nieuwe burgemeester zich vooral op richten?		Aantal keer genoemd	Percentage
1	Alle inwoners	388	43%
2	Goed en integer bestuur	367	41%
3	Openbare orde, veiligheid en handhaving	313	35%
4	Financiële gezondheid van de gemeente	311	35%
5	Initiatieven en signalen van inwoners	293	33%

Cloud van woorden bij prioriteiten

Net als bij het onderdeel eigenschappen konden onze inwoners ook bij de gewenste prioriteiten van de nieuwe burgemeester 'iets anders' invullen. Dat leidde tot het volgende beeld:

Fotograaf: Jan-Thijs Vlaskamp

Fotograaf: Jan-Thijs Vlaskamp

3 Politiek, bestuur en gemeentelijke organisatie

Rol van de gemeente in en voor de samenleving
De gemeente staat midden in de samenleving. Het gemeentebestuur neemt uiteindelijk vaak de besluiten en is daar ook verantwoordelijk voor, maar de gemeente gaat slechts over een deel van wat er in de samenleving allemaal plaatsvindt.

> *“ Onze burgemeester moet aandacht hebben voor veelkleurigheid ”*

Het oplossen van problemen en het realiseren van ambities doen we vaak samen met onze inwoners, maatschappelijke organisaties, onderwijsinstellingen, medeoverheden en het bedrijfsleven. Dit kan op allerlei manieren. De gemeente stelt zich hierbij proactief op. Een open communicatie tussen gemeente en inwoners en andere belanghebbenden draagt bij aan een gedragen beleidsvorming. Zij worden intensief en op tijd bij de voorbereiding van besluiten betrokken.

We geven juist ruimte aan anderen in de samenleving door duidelijk aan te geven wat is toegestaan, wat we mogelijk willen maken, wat we ondersteunen, wat we stimuleren, wat we initiëren en welke regels er gelden.

De gemeentelijke dienstverlening moet toegankelijk zijn. Informatie en uitleg over gemeentelijk beleid en gemeentelijke besluiten is vanzelfsprekend. Het contact met de overheid is de afgelopen jaren in toenemende mate gedigitaliseerd. Juist door die digitale processen gaat veel goed in de uitvoering. Maar als mensen daarin vastlopen of in de knel komen, moet er een medewerker zijn met kennis van zaken die hen te woord staat en verder helpt.

Na een periode waarin een groot beroep op zelfredzaamheid van inwoners werd gedaan, bleek dat veel mensen in de knel kwamen. De overheid is er voor de inwoners en helpt als het even niet meer gaat of als inwoners vastlopen in de bureaucratie. Zo willen we onze rol invullen.

Rijssen-Holten is de vierde gemeente van Twente. Groot genoeg om van betekenis te zijn voor onze inwoners, klein genoeg om de pijlers uit de strategische visie ook waar te maken. Niet voor niets zijn we al 3 keer op rij verkozen tot mkb-vriendelijkste gemeente van Nederland. Daarnaast staan we bekend om ons gedegen en verantwoordelijk (financieel) beleid.

Gemeenteraad

De gemeenteraad van Rijssen-Holten bestaat uit 25 raadsleden. Sinds de gemeenteraadsverkiezingen van 14, 15 en 16 maart 2022 zijn in de raad de volgende 6 fracties vertegenwoordigd:

Staatkundig Gereformeerde Partij	8 zetels
Gemeentebelang	6 zetels
ChristenUnie	4 zetels
Christen Democratisch Appèl	3 zetels
Volkspartij voor Vrijheid en Democratie	2 zetels
GroenLinks/Partij van de Arbeid	2 zetels

De gemeenteraad vergadert doorgaans elke laatste donderdag van de maand. In de maand maart vergadert de raad in het dialect. De raadsvergaderingen worden voorbereid door 3 raadscommissies: Algemeen-Bestuurlijke Zaken en Middelen (ABZM), Maatschappelijke Dienstverlening (MDV) en Grondgebied. De 25 raadsleden worden in het raadswerk ondersteund door commissieleden, niet-raadslid zijnde. Elke fractie kan maximaal 3 commissieleden voordragen. Verder kennen we een auditcomité, een werkgeverscommissie en een presidium. De rekenkamerfunctie wordt ingevuld samen met de gemeenten Hellendoorn, Twenterand en Wierden. De gemeenteraad wordt ondersteund door een eigen griffie, bestaande uit een griffier en twee part-time griffiemedewerkers.

Fotograaf: Jennita Stegeman

College van burgemeester en wethouders

Na de gemeenteraadsverkiezingen is een college van burgemeester en wethouders gevormd. Het college bestaat naast de burgemeester uit 4 wethouders, afkomstig van SGP, CU, CDA en VVD. In mei 2022 hebben deze 4 partijen een coalitieakkoord opgesteld onder de titel 'Met daadkracht, in vertrouwen'. In dat coalitieakkoord worden de hoofdlijnen en ambities weergeven voor de huidige raadsperiode. Het college vertaalt in het najaar van 2022 het coalitieakkoord in een concreet actieprogramma en een bestuursagenda voor de raad.

Bestuurscultuur

Rijssen-Holten is een politiek-stabiele gemeente en streeft naar een open en transparant bestuur met het gezicht naar onze inwoners. Onze bestuurscultuur kenmerkt zich door respectvolle omgangsvormen en er is sprake van een kritische grondhouding. Wij zijn als bestuur ambitieus en willen doelen bereiken voor en met onze inwoners.

> *“ Onze burgemeester moet benaderbaar zijn ”*

In de samenwerking tussen college en raad is er over en weer een groot vertrouwen en openheid. Dat strekt uit tot alle politieke fracties. De raad wil zijn rol goed vervullen en het voortouw nemen bij besluiten. Het college stelt de raad in staat om die rol goed te vervullen.

Gemeentelijke organisatie

Ruim 400 medewerkers, 12 teammanagers en 3 directieleden werken elke dag aan het welzijn van onze inwoners. Eigenzinnig, ondernemend, dienstverlenend, vertrouwen bieden, eigenaarschap laag in de organisatie en de menselijke maat: daar staan we voor. Altijd willen we van meerwaarde zijn voor onze inwoners, waarbij we samen met hen kijken naar hoe we onze rol het beste kunnen invullen.

Onze basis is op orde en als een echte doe-gemeente voeren we veel zelf uit. Zo hebben we een eigen buitendienst, afvalinzameling en meerdere kinderboerderijen. Doen zit in ons DNA en we zijn niet bang om een eigen koers te varen.
In de organisatie hebben we een informele werksfeer met weinig drempels. Bij ons staan de deuren vaak letterlijk open, ook bij bestuurders.

Om door te ontwikkelen en klaar te zijn voor de toekomst, staat er in 2023 een evaluatie van onze organisatieontwikkeling op de planning. De nieuwe burgemeester is nauw betrokken bij deze evaluatie.

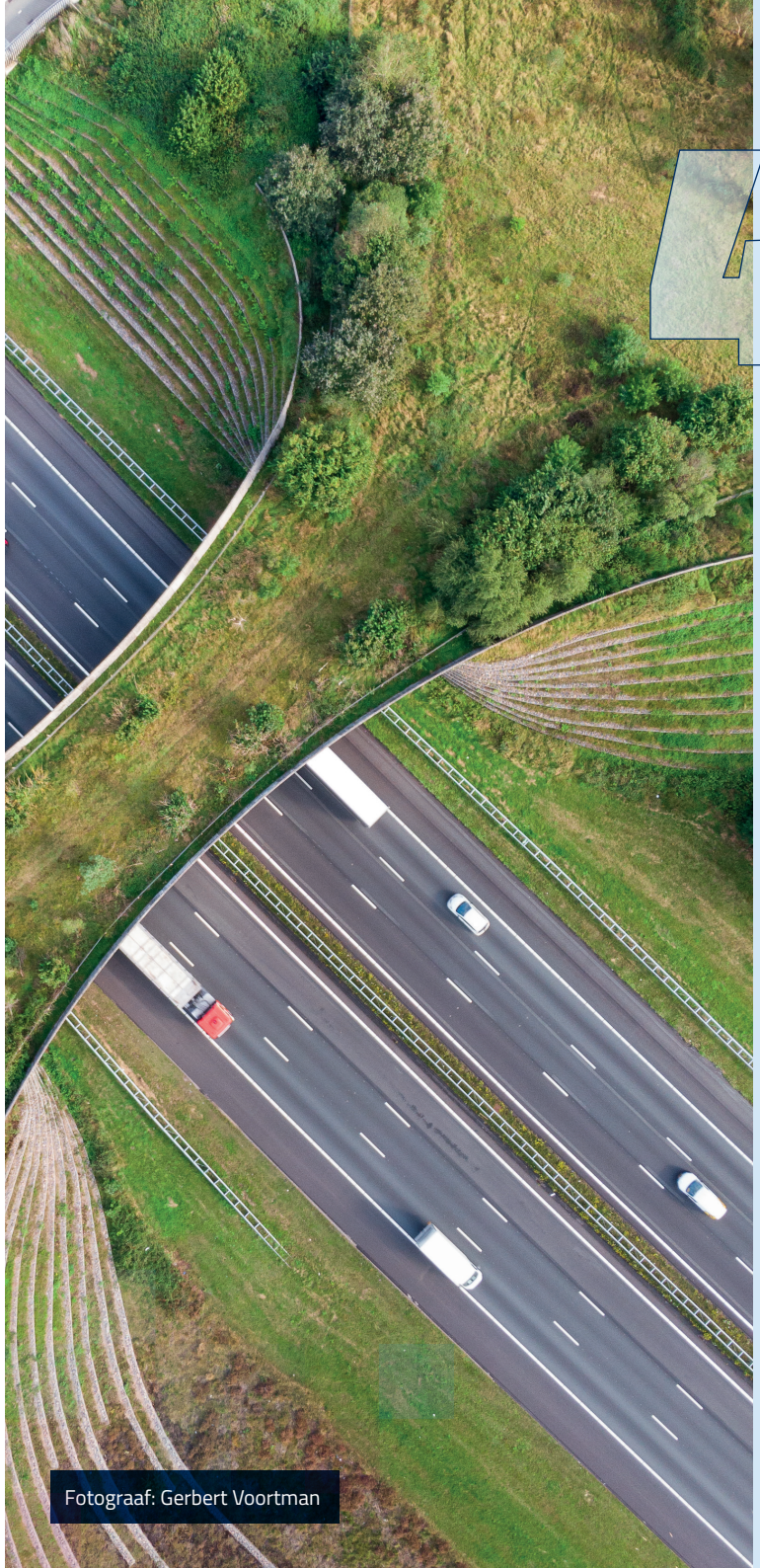

Fotograaf: Gerbert Voortman

4 Functie-invulling van de burgemeester

De burgemeester van Rijssen-Holten heeft verschillende functies en rollen binnen en buiten de gemeente. Onze nieuwe burgemeester functioneert op verschillende niveaus als volgt:

Als voorzitter van de gemeenteraad

De burgemeester is zowel voorzitter van de gemeenteraad als voorzitter van het college. In de rol van voorzitter van de raad bewaakt u het debat en de kwaliteit van de besluitvorming. U bent proactief, rolvast en duidelijk. U spreekt raadsleden aan, bewaakt de norm en de besluitvorming. U hanteert niet alleen het Reglement van orde, u kent en respecteert ook het politieke spel en de waarde ervan. Humor kan u helpen de voorzittersrol vorm en inhoud te geven en zo het besluitvormingsproces - op een prettige manier - tot goede resultaten te brengen. De functie-invulling gaat echter verder dan het technisch voorzitten van de vergaderingen. Aandacht voor en betrokkenheid bij het werk van de raad en de individuele raads- en commissieleden door u dragen bij aan een optimale bestuurscultuur. Daarbij geeft u vanuit uw wettelijke taak richting aan de positionering van de raad.

De politieke partijen verwachten van u desgevraagd een spiegelende en faciliterende rol. Er is een gezonde bestuurscultuur en samenspel met de ambtelijke organisatie, het college en de raad, maar een blijvende reflectie hierop is belangrijk.

Als voorzitter van het college

Als voorzitter van het college staat u boven de partijen en bent zowel verbindend als sturend. Wanneer nodig treedt u coachend op. U voert de regie en stuurt vanuit visie, algemeen belang en daarmee samenhangende urgentie. De wereld om ons heen verandert in hoog tempo en dat vraagt van Rijssen-Holten aanpassingsvermogen. Het college vervult hierin een voorbeeldrol en moet in staat zijn met de transities om te gaan.

> *“ Onze burgemeester moet werken aan saamhorigheid ”*

Als burgemeester realiseert u zich dat het functioneren van het college de slagkracht van de ambtelijke organisatie beïnvloedt en andersom. Vanuit uw rol als voorzitter van de raad behartigt u ook binnen het college de belangen van de raad.

U bent als burgemeester onafhankelijk en integer en u heeft een voorbeeldfunctie. Het is belangrijk dat u de integriteit van het handelen van de raad, het college en de ambtelijke organisatie actief bewaakt en het grijze gebied bespreekbaar maakt. U bevordert zowel het besef van integriteit als het voorkomen van (de schijn van) belangenverstrengeling.

Als portefeuillehouder

De burgemeester is belast met de wettelijke taken op het terrein van openbare orde en veiligheid. In het kader daarvan bent u in het college verantwoordelijk voor het integrale veiligheidsbeleid. U zorgt daarnaast voor de bestuurlijke coördinatie. In uw portefeuille zit momenteel ook communicatie. Bij het aantreden van het nieuwe college is afgesproken dat na de komst van de nieuwe burgemeester de portefeuilleverdeling opnieuw aan de orde komt in het college.

Als vertegenwoordiger binnen en buiten de gemeente

Voor onze inwoners bent u bij uitstek de vertegenwoordiger van het gemeentebestuur. U moet daarbij openstaan voor alle sociale en culturele aspecten van de gemeente. Dat vraagt van u dat u actief uw gezicht laat zien in de gemeenschap, contact maakt en u inleeft in de noden en zorgen van de inwoners, de bedrijven en de maatschappelijke instellingen. We verwachten van u dat u dat op een respectvolle manier doet. Tegelijkertijd heeft u ook een antenne voor wat er leeft in de diverse schakeringen van de gemeenschap van Rijssen-Holten. U ziet als onze burgemeester aan de ene kant kans tegenstrijdige belangen te verbinden en aan de andere kant weet u ook doortastend te handelen.

Buiten de gemeente treedt u op als vertegenwoordiger van de gemeente en behartigt u de belangen van de gemeente. U behaalt de resultaten die belangrijk zijn voor onze gemeenschap. Effectieve regionale samenwerking vraagt om een kritische constructieve houding. Richting onze regionale partners bent u een geziene samenwerkingspartner, die initiatief neemt, constructief samenwerkt, soms verrassende allianties smeedt die meerwaarde hebben voor Rijssen-Holten én de regio. U toont zich hierin een verbinder en een samenwerker. Het onderhouden en ontwikkelen van de samenwerking met de provincie Overijssel achten we vanzelfsprekend.

Op het terrein van Integriteit en ondermijning

Goed bestuur is integer bestuur. Daarmee is integriteit niet alleen een verantwoordelijkheid van de individuele politieke ambtsdragers, maar een gezamenlijk belang dat de hele organisatie en het hele gemeentebestuur in al zijn geledingen aangaat.

Uiteraard bent u als burgemeester zelf integer en beseft u uw voorbeeldfunctie als bewaker hiervan. U bent onafhankelijk en staat boven de partijen. Binnen de volle breedte van het gemeentelijk handelen ziet u erop toe dat het onderwerp integriteit bespreekbaar is en - zo nodig - op een creatieve manier bespreekbaar wordt gemaakt.

De veiligheidsproblematiek is een belangrijk aandachtspunt voor u. Ondermijning en intimidatiepraktijken komen ook in Rijssen-Holten voor. De problematiek van ondermijning vraagt om een stressbestendige en standvastige burgemeester. Het opbouwen en onderhouden van goede contacten met politie, hulpdiensten en het Openbaar Ministerie is belangrijk. Het is nuttig de raad informerend te betrekken bij dilemma's die kunnen spelen.

U waakt voor een integere uitvoering van beleid door het college en de ambtelijke organisatie, met een tijdige op tijd open en eerlijke communicatie richting de raad, inwoners en ondernemers.

Fotograaf: Gerbert Voortman

Fotografie in opdracht van: Reitsema & partners architecten

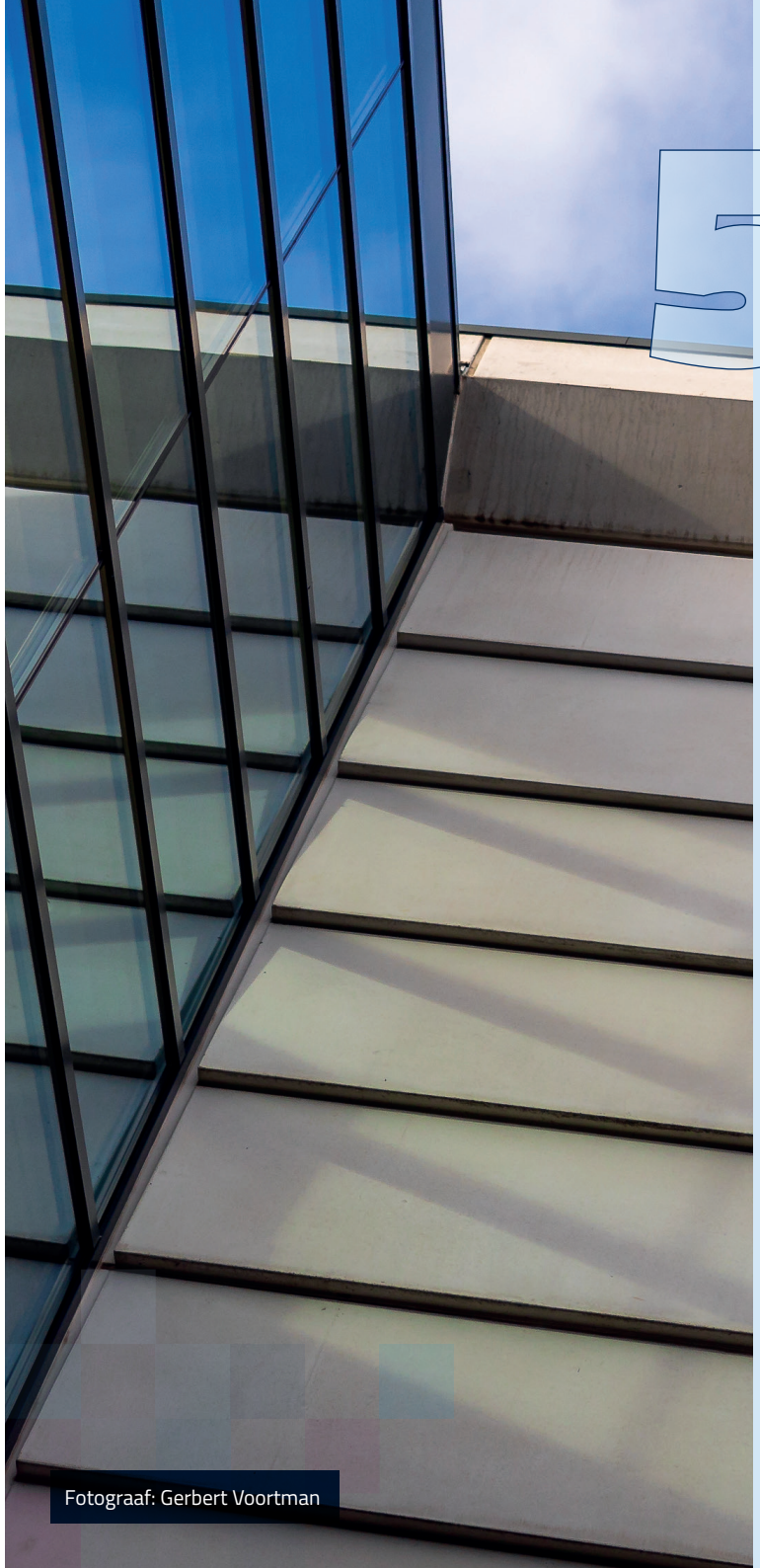

Fotograaf: Gerbert Voortman

5 Stijl, vaardigheden en basiscondities van de burgemeester

Tegen de achtergrond van de bovengenoemde context zoeken wij een burgemeester die zich herkent in de volgende omschrijving:

Bestuursstijl

Als onze burgemeester bent u hét gezicht van ons bestuur richting onze inwoners. U bent aanspreekbaar, benaderbaar en herkenbaar.

Wij willen graag dat de balans tussen de rol van de raad (coalitiefracties en oppositiefracties) en het college goed is. De raad wil zijn rol goed vervullen. Het college stelt de raad in staat om die rol goed te vervullen. Als voorzitter van de raad én het college bewaakt en bevordert u deze balans.

Binnen deze stijl verwachten wij een burgemeester die...

...motiverend en verbindend is en leiderschap toont en stimuleert

De gemeente heeft behoefte aan een burgemeester met een motiverende en betrokken stijl van handelen, iemand die persoonlijk leiderschap toont en stimuleert, mensen in hun rol en kracht zet, die de raad bevraagt en uitdaagt zonder te (ver)oordelen. U brengt de gemeenschap in beweging en bij elkaar, met een scherpe blik op goed bestuur.

... relevante ervaring heeft

U heeft relevante en bestuurlijke ervaring. Dit mag niet hebben geleid tot ingesleten patronen van handelen; flexibiliteit en situationeel handelen blijven nodig. Een onafhankelijke opstelling is een basisvereiste. Goed zicht op processen is een pré. We zoeken een burgemeester met bestuurlijke ervaring binnen de overheid, maar ervaring 'van buiten' is zeker geen belemmering. We zoeken ook een burgemeester die zich voor langere tijd aan Rijssen-Holten wil verbinden, zonder onze gemeente bij voorbaat al als 'eindstation' te beschouwen.

Basiscondities

Landelijk zijn voor de invulling van het burgemeestersambt 5 basiscondities vastgesteld die voor iedere burgemeester gelden en dus ook van toepassing zijn op de nieuwe burgemeester van Rijssen-Holten: integer, herkenbaar, onafhankelijk, verbindend en stressbestendig.

Fotograaf: Petra Kroeze

Fotograaf: Gerbert Voortman

Fotograaf: Gerbert Voortman

6

Tenslotte

Natuurlijk zoeken ook wij een schaap met 5 poten, maar we beseffen dat die eigenlijk niet bestaat. We zoeken wel een daadkrachtige bestuurder die betrokken is bij de gemeenschap van Rijssen-Holten.

Onze gemeente heeft een betrokken samenleving, een stabiel bestuur en een gedreven organisatie. Zij is financieel gezond en wil de uitdagingen open en krachtig tegemoet treden. Gecombineerd met een prachtige omgeving is Rijssen-Holten een gemeente waar het goed wonen en werken is.

> *“ Onze burgemeester moet doen waar hij voor staat ”*

Nevenfuncties, mits deze in het belang zijn van het ambt en de belangen van de gemeente niet schaden, dragen bij aan de gemeente Rijssen-Holten en zijn dus bespreekbaar. Herkent u zich in dit profiel, dan komen we graag met u in gesprek. Mogelijk kan er aanleiding zijn voor het uitvoeren van een assessment.